

**Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till ändring
av lagen om studiestöd**

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att lagen om studiestöd ändras för att de utgiftsminskningar som avtalats i statsminister Paavo Lipponens regeringsprogram skall kunna genomföras. Enligt förslaget skall studiepenningen och bostadstillägget sänkas. För högskolestuderande som bor någon annanstans än hos sina föräldrar och har fyllt 20 år sänks studiepenningen från 1 570 mark till 1 540 mark och för studerande i andra läroanstalter från 1 300 mark till 1 270 mark i månaden. För en studerande som bor hos sin föräldrar sänks studiepenningen med 120 mark i månaden. För en studerande som fyllt 20 år är studiepenningen efter sänkningen 630 mark i högskolor och 380 mark i andra läroanstalter samt för en studerande som är yngre än 20 år 230 mark i högskolor och 130 mark i andra läroanstalter. Bostadstillägget föreslås bli sänkt från 75 procent till 68 procent av hyran. Dessutom föreslås att studerande syskon inte längre skall beaktas i föräldrarnas inkomstgränser och att vuxenstudiepenning inte längre skall beviljas nya sökande som är yngre än 30 år.

Som motvikt till nedskärningarna föreslås att beloppet av statsborgen för studielån skall höjas med 100 mark i månaden, dvs. till 1 300 mark, för vuxenstuderande till 1 800 mark och för studerande under 18 år till 900 mark i månaden. Det föreslås att den behovsprövning som sker på basis av egna inkomster skall mildras och samtidigt att behovsprövningen för studiepenning och bostadstillägg skall förenhetligas.

Dessutom föreslås att det i lagen om studiestöd tas in ett stadgande om att sådana inkomster som föräldrarna fått utomlands skall beaktas när studiestöd beviljas.

På grund av ändringarna sjunker utgifterna för studiestödet med ca 125 miljoner mark år 1995. Verkningarna av nedskärningarna år 1996 är 265 miljoner mark.

Propositionen ansluter sig till tilläggsbudgetpropositionen för 1995 och avses bli behandlad i samband med den.

Lagen avses träda i kraft den 1 augusti 1995.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

	Sida		Sida
PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1	5. Beredningen av propositionen	5
ALLMÄN MOTIVERING	3	DETALJMOTIVERING	5
1. Nuläget	3	1. Motivering till lagförslaget	5
2. Propositionens mål	3	2. Lagstiftningsordning	6
3. Föreslagna åtgärder	3	3. Ikraftträdande	6
4. Propositionens verkningar	4	LAGFÖRSLAGET	7
4.1. Ekonomiska verkningar	4	Parallelltexter	9
4.2. Verkningar på beviljandet av studiestödet	5		

ALLMÄN MOTIVERING

1. Nuläget

Studiestödslagstiftningen reviderades genom lagen om studiestöd av den 21 januari 1994 (65/94). Lagen om studiestöd trädde i kraft den 1 maj 1994 och den tillämpades vid beviljande av studiestöd till högskolestuderande för tiden efter den 1 juni och studerande vid andra läroanstalter för tiden efter den 1 juli 1994. Stiftandet av lagen om studiestöd innebar att den studiestödsreform som hade inletts för högskolestuderandenas del 1992 utsträcktes till att gälla studiestödet för studerande vid andra läroanstalter. Avsikten med studiestödsreformen var att öka det stöd som ges i form av studiepenning i studiestödet och att reformera studielånesystemet så att lånen inte förorsakar studeranden ränteutgifter under studietiden. Å andra sidan avskaffades räntestödet, varvid stödet klart kunde riktas till dem som studerar som bäst.

Stödet för högskolestuderande höjdes inte i samband med att lagen om studiestöd stiftades. Studiepenningen för en studerande som inte bor hos sina föräldrar och studerar vid någon annan läroanstalt är 1 300 mark, för en studerande som bor hos föräldrarna dock 500 mark i månaden. För en högskolestuderande är beloppet av studiepenningen 1 570 mark i månaden, för den som bor hos föräldrarna dock 750 mark i månaden. Beloppen motsvarar varandra om man beaktar den avgiftsfria skolmåltid som ges vid de andra läroanstalterna. Av ekonomiska skäl har studiestödsreformen inte kunnat utsträckas till att gälla studerande som är yngre än 20 år. För dem är stödet i högskolor 750 mark om de inte bor hos föräldrarna och 350 mark om de bor hos föräldrarna och i andra läroanstalter 500 mark om de inte bor hos föräldrarna och 250 om de bor hos föräldrarna.

Beloppet av bostadstillägget är 75 procent av hyran eller vederlaget. Bostadstillägg beviljas om boendekostnaderna överstiger 200 mark i månaden. När bostadstillägg beviljas beaktas inte boendekostnader till den del de överstiger 1 275 mark.

Statsborgen för studielån är 1 200 mark i månaden, för den som får vuxenstudiepenning dock 1 700 mark och för studerande som är yngre än 18 år 800 mark i månaden.

Föräldrarnas inkomster beaktas när studie-

stöd beviljas studerande som är yngre än 20 år och studerar någon annanstans än vid högskola. Inkomstprövningen mildras på studerandens begäran om han har studerande syskon för vilka barnbidrag inte betalas eller vilka inte har rätt till sådan studiepenning som betalas studerande som bor någon annanstans än hos föräldrarna och har fyllt 20 år. Syskon kan beaktas också när det prövas om studiepenningen skall betalas förhöjd till en studerande som bor hos föräldrarna eller är yngre än 20 år i det fall då föräldrarna har små inkomster.

Vuxenstudiepenning kan beviljas studerande som fyllt 30 år och på strängare villkor också studerande i åldern 25—29 år.

Föräldrarnas inkomster då det gäller andra studerande än högskolestuderande beaktas när studiepenning beviljas om den studerande inte har fyllt 20 år, inte är gift eller underhållsskyldig. Föräldrarnas inkomster beaktas när bostadstillägg beviljas om studeranden inte har fyllt 18 år. Inkomsterna beaktas enligt senast verkställda statsbeskattning. Inkomster utomlands har i allmänhet inte inverkat på studiestödet.

Studiestödsanslagen har vuxit kraftigt under de senaste åren. År 1992 var studiestödsutgifterna 2 155,7 miljoner mark, år 1994 var de 3 482,8 miljoner mark och enligt budgeten för 1995 är de 3 758,3 miljoner mark.

2. Propositionens mål

Enligt statsminister Paavo Lipponens regeringsprogram skall statens utgifter minska för att statsekonomi skall fås i balans. Enligt det tilläggsprotokoll som ingår som bilaga till regeringsprogrammet skall studiestödsutgifterna skäras ned med 300 miljoner mark på årsnivå. Åtgärderna skall träda i kraft redan 1.8.1995 så att inbesparingarna till följd av minskningarna blir 125 miljoner mark år 1995.

3. Föreslagna åtgärder

För att de minskningar som föreslås i regeringsprogrammet skall kunna genomföras föreslås följande ändringar i lagen om studiestöd:

Det föreslås att bostadstillägget sänks med

sju procentenheter så att bostadstillägget är 68 procent av hyran eller vederlaget.

Studiepenningen sänks med 30 mark i månaden för en studerande som bor någon annanstans än hos sina föräldrar och har fyllt 20 år eller är gift eller underhållsskyldig och med 120 mark för en studerande som bor hos sina föräldrar.

I den behovsprövning som sker på basis av föräldrarnas inkomster skall studerande syskon inte längre beaktas som en förmildrande faktor. Studerande syskon har beaktats sedan 1.7.1994.

Vuxenstudiepenning skall inte längre beviljas nya studerande som är yngre än 30 år. En studerande i åldern 25—29 år som fått vuxenstudiepenning under läsåret 1994—95 kan enligt förslaget dock få vuxenstudiepenning för ett läsår till. Minimibeloppet av vuxenstudiepenningen sänks med 30 mark i månaden.

Som motvikt till nedskärningarna i studiestödet höjs beloppet av statsborgen för studiestöd med 100 mark i månaden och beaktandet av den sökandes egna inkomster lindras när

studiepenning beviljas. Den behovsprövning som iakttas vid beviljande av studiepenning och bostadstillägg förenhetligas samtidigt av förvaltningsmässiga skäl. Åtgärderna samverkar till att behovsprövningen mildras i nästan alla inkomstklasser jämfört med tidigare.

Avsikten är att senare separat tillsätta en utredning av sådana åtgärder med vars hjälp säkerheten i samband med studielånen och studerandenas förtroende för studielånesystemet kan ökas.

Avsikten är också att börja betala räntorna på nya studielån av statens medel under den tid studeranden fullgör värnplikten, är arbetslös och, på det sätt som särskilt skall utredas, medan studeranden får moderskapspenning.

Verkningarna av föräldrarnas inkomster bör vara lika oberoende av var inkomsterna skaffats. Det föreslås därför att inkomster som skaffats utomlands skall jämföras med inkomster som fått i Finland i de fall då motsvarande inkomst i Finland hade varit skattepliktig. Ändringen inverkar på studiestödet för uppskattningsvis 100—200 studerande.

4. Propositionens verkningar

4.1. Ekonomiska verkningar

Avsikten med propositionen är att minska på utgifterna för studiestödet. Verkningarna av de föreslagna åtgärderna är följande:

Åtgärd	Gäller ca studerande	Inbesparing 1995 milj.mk	Inbesparing 1996 milj.mk
1. De studiepenningar som betalas till fullt belopp (1 570 och 1 300 mk) sänks med 30 mk i månaden (samma sänkning också i minimibeloppet av vuxenstudiepenningen)	147 000	—20	—44
2. Beloppet av bostadstillägget sänks	82 500	—33	—67
3. Studiepenningen för studerande som bor hos sina föräldrar sänks med 120 mark i månaden	80 000	—54	—114
4. Syskonavdragen slopas i föräldrarnas inkomstränser	15 000	—10	—20
5. Vuxenstudiepenningen slopas för studerande som är yngre än 30 år	2 500	—10	—20
Sammanlagt	230 000	—127	—265

Avsikten har varit att fördela nedskärningarna så jämnt som möjligt på alla grupper av studerande. En stor del av de nedskärningar som gäller studerande som inte bor hos föräldrarna görs på bostadstillägget eftersom även utgifterna för bostadsbidraget minskas. Avsikten är också att undvika att många förmåner skärs ned samtidigt för de studerande som omfattas av bostadsbidragssystemet. När det gäller studerande som är yngre än 20 år och bor någon annanstans än hos föräldrarna föreslås ingen minskning av studiepenningen eftersom nivån på den är mycket låg.

Stödet för dem som bor hos sina föräldrar skall minskas med 120 mark i månaden. Studiepenningen för dem som bor hos sina föräldrar är redan nu så låg att hela utkomsten inte kan täckas med studiestödet. Den hårdaste nedskärningen gäller de studerande som på grund av mindrebemädlade föräldrar får studiepenningen till dubbelt belopp. Då tiden för att genomföra åtgärderna blir synnerligen kort är det inte möjligt att finna en lösning genom vilket stödet för dessa studerande skulle kunna bestämmas på något annat sätt.

Slopadet av vuxenstudiepenningen för studerande som är yngre än 30 år och slopadet av möjligheten att beakta syskon inverkar i

relativt liten utsträckning på studerandenas ekonomiska situation.

4.2. Verknningar på beviljandet av studiestödet

Att nedskärningarna i studiestödet genomförs redan vid ingången av höstterminen 1995 medför betydande svårigheter för folkpensionsanstalten som svarar för verkställandet av studiestödet.

I allmänhet har de första besluten för följande termin givits redan i juni. Nu kan de första besluten ges först efter det att denna lag har givits. Även arbetet med att inleda behandlingen av ansökningarna fördröjs.

Man har varit tvungen att fördela nedskärningarna så att de tekniska ändringar som de föranleder i studiestödssystemet blir så små som möjligt.

5. Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts som tjänsteuppdrag vid undervisningsministeriet.

Eftersom ärendet är brådskande har propositionen inte granskats vid justitieministeriet.

DETALJMOTIVERING

1. Motivering till lagförslaget

11 §. *Studiepenningens belopp.* Studiepenningen för en studerande som bor hos sina föräldrar sänks med 120 mark i månaden så att studiepenningen för en studerande som är yngre än 20 år är 230 mark per månad i högskolor och 130 mark i andra läroanstalter samt för en studerande som fyllt 20 år 630 mark per månad i högskolor och 380 mark i andra läroanstalter. För en studerande som bor någon annanstans än hos sina föräldrar och har fyllt 20 år eller är gift eller underhållsskyldig sänks studiepenningen med 30 mark så att studiepenningen efter sänkningen är 1 540 mark i högskolor och 1 270 mark i andra läroanstalter. Studiepenningen för en studerande som bor någon annanstans än hos sina föräldrar och är yngre än 20 år sänks inte.

Det föreslås att studerande syskon inte längre skall beaktas som en faktor som höjer föräldrarnas inkomstgräns. Denna höjning har varit av relativt liten betydelse för sökanden och det har medfört en hel del administrativt arbete att bevilja den.

12 §. *Beviljande av vuxenstudiepenning.* Det föreslås att vuxenstudiepenning inte längre skall beviljas studerande i åldern 25—29 år.

13 §. *Vuxenstudiepenningens belopp.* Det föreslås att minimibeloppet av vuxenstudiepenningen skall sänkas med 30 mark, dvs. till 1 540 mark, varvid den står på samma nivå som studiepenningen för högskolestuderande, såsom för närvarande.

14 §. *Bostadstillägg.* Det föreslås att bostadstillägget justeras så att det i stället för nuvarande 75 procent sänks till 68 procent av månadshyran eller vederlaget. Grunderna för

beviljande av bostadstillägget förblir oförändrade.

16 §. *Statsborgens storlek.* Som motvikt till nedskärningarna i studiestödet föreslås att beloppet av statsborgen för studielån höjs med 100 mark i månaden.

17 §. *Inkomsternas inverkan på studiestödet.* Det föreslås att den inkomstgräns som berättigar till studiepenning till fullt belopp höjs med 100 mark till 1 800 mark i månaden och att inkomsternas inverkan mildras så att studiepenningen minskas med 10 procent för varje helt belopp av 300 mark som överskrider inkomstgränsen, i stället för nuvarande 200 mark. Det föreslås samtidigt att den behovsprövning som iakttas vid beviljande av studiepenningen och bostadstillägget skall förenhetligas.

19 §. *Beaktande av föräldrarnas inkomster.* Det föreslås att studerande syskon inte längre skall beaktas som en faktor som höjer föräldrarnas inkomstgräns.

22 §. *Skattepliktiga inkomster.* Det föreslås att sådana inkomster som studerandens föräldrar har fått utomlands skall jämföras med de skattepliktiga inkomster som avses i inkomstskattelagen. På så sätt skall även inkomster som föräldrarna fått utomlands och som inte beskattas i Finland beaktas när studiestöd beviljas.

2. Lagstiftningsordning

Propositionen innebär att stödet i form av studiepenning för en studerande som bor någon annanstans än hos sina föräldrar och har fyllt 20 år sjunker med 30 mark i månaden. Om studeranden får bostadstillägg är minskningen sammanlagt högst 119 mark i månaden.

Stödet för en studerande som bor hos sina föräldrar sänks med 120 mark i månaden. Som mest kan minskningen vara 240 mark i månaden om sökanden är berättigad till höjd studiepenning på grund av att föräldrarna är mindrebedemlade.

Minskningen i studiepenningbeloppet kompenseras med en höjning av beloppet av statsborgen för studielån med 100 mark i månaden.

Stödet för en studerande som bor på egen hand försvagas endast i ringa omfattning. Studiepenningen för en studerande som bor hos sina föräldrar kan inte betraktas som grundtrygghet med avseende på nödvändig

utkomst, eftersom stödet även för närvarande utgör endast en del av utkomstkostnaderna.

Enigt motiveringsdelen i regeringens proposition med förslag till ändring av 66 § 7 mom. riksdagsordningen (RP 234/1991) hör den studiepenning som avses i lagen om studiestöd till det lagstadgade grundläggande utkomstskyddet. I sitt betänkande den 5 juni 1992 nr 7 med anledning av propositionen har grundlagsutskottet emellertid ansett att man utan en möjlighet att lämna det aktuella lagförslaget vilande kunde justera förutsättningarna för att få en förmån, som i sig omfattas av ett specialskydd med möjlighet att låta lagförslag lämnas vilande, och i ringa mån också dess storlek så länge de för vilka förmånen enligt en totalbedömning är oundgänglig med tanke på det grundläggande utkomstskyddet fortfarande skulle få en tillräckligt stor förmån.

De föreslagna justeringarna av studiepenningen är små och riktar sig huvudsakligen till stödet för sådana studerande vars utkomst inte enbart är beroende av studiestödet.

Med stöd av vad som anförts ovan anser regeringen att reformen inte försämrar den lagstadgade grundtryggheten för någon i den grad att 66 § 7 mom. riksdagsordningen bör tillämpas. Statsrådet finner det dock önskvärt att grundlagsutskottets utlåtande begärs i frågan.

3. Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft den 1 augusti 1995.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter skall kunna vidtas innan den träder i kraft.

Det föreslås att slopandet av vuxenstudiepenningen för sökande under 30 år genomförs så att studerande under 30 år som fått vuxenstudiepenning under läsåret 1994—95 kan beviljas vuxenstudiepenning för tiden efter denna lags ikraftträdande på så sätt att den maximitid som anges i 7 § 4 mom. lagen om studiestöd inte överskrids.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lag

om ändring av lagen om studiestöd

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om studiestöd av den 21 januari 1994 (65/94) 11 § 1 och 3 mom., 12 § 1 och 3 mom., 13 § 1 mom., 14 § 2 mom., 16 § 1 mom., 17 § 1 mom., 19 § 3 mom. samt 22 § 2 och 3 mom. som följer:

11 §

Studiepenningens belopp

Om inte annat följer av 17—22 §§ är studiepenningen

1) för en studerande som bor hos sina föräldrar och är yngre än 20 år 230 mark per månad i högskolor och 130 mark per månad i andra läroanstalter samt för en studerande som har fyllt 20 år 630 mark per månad i högskolor och 380 mark per månad i andra läroanstalter,

2) för en studerande som bor någon annanstans än hos sina föräldrar och är yngre än 20 år 750 mark per månad i högskolor och 500 mark per månad i andra läroanstalter, samt

3) för en studerande som bor någon annanstans än hos sina föräldrar och har fyllt 20 år eller är gift eller underhållsskyldig 1 540 mark per månad i högskolor och 1 270 mark per månad i andra läroanstalter.

För de studerande som nämns i 1 mom. 1 eller 2 punkten beviljas studiepenning till högst det dubbla beloppet, om föräldrarnas sammanlagda nettoförvärvs- och nettokapitalinkomster enligt 30 § inkomstskattelagen är högst 82 000 mark per år. Højningen minskas med 10 procent för varje helt belopp av 8 200 mark som överskrider inkomstgränsen. Om den sammanlagda inkomsten överstiger 155 000 mark per år betalas ingen højning.

12 §

Beviljande av vuxenstudiepenning

Vuxenstudiepenning beviljas en studerande i åldern 30—54 år, om han saknar grundläggande yrkesutbildning eller om han inte under en femårsperiod omedelbart innan studierna inleds har varit över fyra månader i utbildning som kan anses vara heltidsutbildning för vilken studiestöd kan beviljas.

Det åldersvillkor som nämns i 1 mom. skall vara uppfyllt innan det första läsåret inleds. Om studierna inleds på vårterminen, skall åldersvillkoret ha uppfyllts före terminens början.

13 §

Vuxenstudiepenningens belopp

Vuxenstudiepenningen är 25 procent av nivån på den studerandes fasta skattepliktiga förvärsinkomster eller motsvarande inkomster per månad före studierna, dock minst 1 540 mark och högst 2 800 mark i månaden.

14 §

Bostadstillägg

Bostadstillägget är 68 procent av månadshyran eller vederlaget. Bostadstillägg betalas inte, om boendekostnaderna understiger 200 mark i månaden. Bostadstillägg betalas inte heller till studerande med rätt till friplats på elevhem, om inte något annat stadgas genom förordning. Bostadstillägget för studerande som studerar på avgiftsbelagda linjer vid en folkhögskola eller ett idrottsinstitut är dock 200 mark i månaden, om studeranden bor i läroanstaltens elevhem. När bostadstillägg beviljas beaktas inte boendekostnader till den del de överstiger 1 275 mark.

16 §

Statsborgens storlek

Beloppet av statsborgens för studielån är 1 300 mark per stödmånad för den som fyllt 18 år, för den som får vuxenstudiepenning dock 1 800 mark. Om den sökande är yngre än 18 år beviljas 900 mark i borgen. Rätten till högre

statsborgen börjar vid ingången av den månad då den studerande fyller 18 år.

för varje helt belopp av 4 000 mark som överskrider inkomstgränsen.

17 §

Inkomsternas inverkan på studiestödet

Om en studerandes skattepliktiga inkomster eller ett stipendium som är avsett att trygga utkomsten i genomsnitt överstiger 1 800 mark i månaden under terminens stödmånader, minskas studiepenningen och bostadstillägget med 10 procent för varje helt belopp av 300 mark som överskrider inkomstgränsen. En studerande är dock inte berättigad till studiestöd under en månad för vilken hans skattepliktiga inkomster överstiger 7 000 mark. När en högskolestuderande samtidigt ansöker om studiestöd för juni eller juli och det följande läsåret beaktas inkomsterna under sommarens stödmånader när den genomsnittliga inkomsten för höstterminen räknas ut.

19 §

Beaktande av föräldrarnas inkomster

En studerande har rätt till studiepenning och bostadstillägg till fullt belopp om föräldrarnas sammanlagda nettoförvärvs- och nettokapitalinkomster enligt 30 § inkomstskattelagen är högst 162 000 mark per år. Studiepenningen och bostadstillägget minskas med fem procent

22 §

Skattepliktiga inkomster

De i 11 och 19 §§ nämnda beskattningsbara inkomsterna för den sökandes föräldrar beaktas enligt senast verkställda statsbeskattning. Sådana inkomster som föräldrarna fått utomlands jämföras med de skattepliktiga inkomster som avses i inkomstskattelagen, om motsvarande inkomst i Finland hade varit skattepliktig. Inkomster som fås utomlands beaktas till bruttobelopp för tiden före ansökan om studiestöd. Om föräldrarnas ekonomiska situation väsentligt förändrats efter det att beskattningen fastställts, kan förändringarna beaktas när stöd beviljas. Genom förordning stadgas om vad som avses med väsentlig förändring och hur inkomster som fås utomlands skall utredas.

Vad som i denna lag avses med föräldrar stadgas genom förordning.

Denna lag träder i kraft den 1 augusti 1995.

De studerande i åldern 25—29 år som har beviljats vuxenstudiepenning för läsåret 1994—95, kan beviljas vuxenstudiepenning för tiden efter denna lags ikraftträdande på så sätt att den maximitid som anges i 7 § 4 mom. lagen om studiestöd inte överskrids.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.

Helsingfors den 19 maj 1995

Republikens President

MARTTI AHTISAARI

Minister *Claes Andersson*

Lag

om ändring av lagen om studiestöd

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om studiestöd av den 21 januari 1994 (65/94) 11 § 1 och 3 mom., 12 § 1 och 3 mom., 13 § 1 mom., 14 § 2 mom., 16 § 1 mom., 17 § 1 mom., 19 § 3 mom. samt 22 § 2 och 3 mom. som följer:

Gällande lydelse

11 §

Studiepenningens belopp

Om inte annat följer av 17—22 §§ är studiepenningen

1) för en studerande som bor hos sina föräldrar och är yngre än 20 år 350 mark per månad i högskolor och 250 mark per månad i andra läroanstalter,

2) för en studerande som bor någon annanstans än hos sina föräldrar och är yngre än 20 år samt för en studerande som bor hos sina föräldrar och har fyllt 20 år 750 mark per månad i högskolor och 500 mark per månad i andra läroanstalter, samt

3) för en studerande som bor någon annanstans än hos sina föräldrar och har fyllt 20 år eller är gift eller underhållsskyldig 1 570 mark per månad i högskolor och 1 300 mark per månad i andra läroanstalter.

För de studerande som nämns i 1 mom. 1 eller 2 punkten beviljas studiepenning till högst det dubbla beloppet, om föräldrarnas sammanlagda nettoförvärvs- och nettokapitalinkomster enligt 30 § inkomstskattelagen är högst 82 000 mark per år. Højningen minskas med 10 procent för varje helt belopp av 8 200 mark som överskrider inkomstgränsen. Om den sammanlagda inkomsten överstiger 155 000 mark per år betalas ingen højning. *Från inkomsten avdras på den studerandes begäran 20 000 mark för varje studerande syskon för vilken barnbidrag inte betalas eller som inte har rätt till studiepenning enligt 1 mom. 3 punkten eller till vuxenstudiepenning.*

Föreslagen lydelse

11 §

Studiepenningens belopp

Om inte annat följer av 17—22 §§ är studiepenningen

1) för en studerande som bor hos sina föräldrar och är yngre än 20 år 230 mark per månad i högskolor och 130 mark per månad i andra läroanstalter samt för en studerande som har fyllt 20 år 630 mark per månad i högskolor och 380 mark per månad i andra läroanstalter,

2) för en studerande som bor någon annanstans än hos sina föräldrar och är yngre än 20 år 750 mark per månad i högskolor och 500 mark per månad i andra läroanstalter, samt

3) för en studerande som bor någon annanstans än hos sina föräldrar och har fyllt 20 år eller är gift eller underhållsskyldig 1 540 mark per månad i högskolor och 1 270 mark per månad i andra läroanstalter.

För de studerande som nämns i 1 mom. 1 eller 2 punkten beviljas studiepenning till högst det dubbla beloppet, om föräldrarnas sammanlagda nettoförvärvs- och nettokapitalinkomster enligt 30 § inkomstskattelagen är högst 82 000 mark per år. Højningen minskas med 10 procent för varje helt belopp av 8 200 mark som överskrider inkomstgränsen. Om den sammanlagda inkomsten överstiger 155 000 mark per år betalas ingen højning.

Gällande lydelse

12 §

Beviljande av vuxenstudiepenning

Vuxenstudiepenning beviljas

1) en studerande i åldern 25—29 år, om han inte under en åttaårsperiod omedelbart innan studierna inleds har varit över fyra månader i utbildning som kan anses vara heltidsutbildning för vilken studiestöd kan beviljas, samt

2) en studerande i åldern 30—54 år, om han saknar grundläggande yrkesutbildning eller om han inte under en femårsperiod omedelbart innan studierna inleds har varit över fyra månader i utbildning som kan anses vara heltidsutbildning för vilken studiestöd kan beviljas.

Det åldersvillkor som nämns i 1 mom. 1 och 2 punkten skall vara uppfyllt innan det första läsåret inleds. Om studierna inleds på vårterminen, skall åldersvillkoret för de studerande som nämns i 2 punkten ha uppfyllts före terminens början.

13 §

Vuxenstudiepenningens belopp

Vuxenstudiepenningen är 25 procent av nivån på den studerandes fasta skattepliktiga förvärsinkomster eller motsvarande inkomster per månad före studierna, dock minst 1 570 mark och högst 2 800 mark i månaden.

14 §

Bostadstillägg

Bostadstillägget är 75 procent av månadshyran eller vederlaget. Bostadstillägg betalas inte, om boendekostnaderna understiger 200 mark i månaden. Bostadstillägg betalas inte heller till studerande med rätt till friplats på elevhem, om inte något annat stadgas genom förordning. Bostadstillägget för studerande som studerar på avgiftsbelagda linjer vid en folkhögskola eller ett idrottsinstitut är dock 200 mark i månaden, om studeranden bor i läroanstaltens elevhem. När bostadstillägg beviljas beaktas inte boendekostnader till den del de överstiger 1 275 mark.

Föreslagen lydelse

12 §

Beviljande av vuxenstudiepenning

Vuxenstudiepenning beviljas en studerande i åldern 30—54 år, om han saknar grundläggande yrkesutbildning eller om han inte under en femårsperiod omedelbart innan studierna inleds har varit över fyra månader i utbildning som kan anses vara heltidsutbildning för vilken studiestöd kan beviljas.

Det åldersvillkor som nämns i 1 mom. skall vara uppfyllt innan det första läsåret inleds. Om studierna inleds på vårterminen, skall åldersvillkoret ha uppfyllts före terminens början.

13 §

Vuxenstudiepenningens belopp

Vuxenstudiepenningen är 25 procent av nivån på den studerandes fasta skattepliktiga förvärsinkomster eller motsvarande inkomster per månad före studierna, dock minst 1 540 mark och högst 2 800 mark i månaden.

14 §

Bostadstillägg

Bostadstillägget är 68 procent av månadshyran eller vederlaget. Bostadstillägg betalas inte, om boendekostnaderna understiger 200 mark i månaden. Bostadstillägg betalas inte heller till studerande med rätt till friplats på elevhem, om inte något annat stadgas genom förordning. Bostadstillägget för studerande som studerar på avgiftsbelagda linjer vid en folkhögskola eller ett idrottsinstitut är dock 200 mark i månaden, om studeranden bor i läroanstaltens elevhem. När bostadstillägg beviljas beaktas inte boendekostnader till den del de överstiger 1 275 mark.

Gällande lydelse

16 §

Statsborgens storlek

Beloppet av statsborgens för studielån är 1 200 mark per stödmånad för den som fyllt 18 år, för den som får vuxenstudiepenning dock 1 700 mark. Om den sökande är yngre än 18 år beviljas 800 mark i borgen. Rätten till högre statsborgens börjar vid ingången av den månad då den studerande fyller 18 år.

17 §

Inkomsternas inverkan på studiestödet

Om en studerandes skattepliktiga inkomster eller ett stipendium som är avsett att trygga utkomsten i genomsnitt överstiger 1 700 mark i månaden under terminens stödmånader, minskas studiestödet med 10 procent för varje helt belopp av 200 mark som överskrider inkomstgränsen. *Från bostadstillägget avdras 10 procent för varje helt belopp av 300 mark som överstiger 2 400 mark.* En studerande är dock inte berättigad till studiestöd under en månad för vilken hans skattepliktiga inkomster överstiger 7 000 mark. När en högskolestuderande samtidigt ansöker om studiestöd för juni eller juli och det följande läsåret beaktas inkomsterna under sommarens stödmånader när den genomsnittliga inkomsten för höstterminen räknas ut.

19 §

Beaktande av föräldrarnas inkomster

En studerande har rätt till studiepenning och bostadstillägg till fullt belopp om föräldrarnas sammanlagda nettoförvärvs- och nettokapitalinkomster enligt 30 § inkomstskattelagen är högst 162 000 mark per år. *Från inkomsten avdras på den studerandes begäran 20 000 mark för varje studerande syskon för vilken barnbidrag inte betalas eller som inte har rätt till studiepenning enligt 11 § 1 mom. 3 punkten eller vuxenstudiepenning.* Studiepenningen och bostadstillägget minskas med fem procent för varje helt belopp av 4 000 mark som överskrider inkomstgränsen.

Föreslagen lydelse

16 §

Statsborgens storlek

Beloppet av statsborgens för studielån är 1 300 mark per stödmånad för den som fyllt 18 år, för den som får vuxenstudiepenning dock 1 800 mark. Om den sökande är yngre än 18 år beviljas 900 mark i borgen. Rätten till högre statsborgens börjar vid ingången av den månad då den studerande fyller 18 år.

17 §

Inkomsternas inverkan på studiestödet

Om en studerandes skattepliktiga inkomster eller ett stipendium som är avsett att trygga utkomsten i genomsnitt överstiger 1 800 mark i månaden under terminens stödmånader, minskas studiepenningen och bostadstillägget med 10 procent för varje helt belopp av 300 mark som överskrider inkomstgränsen. En studerande är dock inte berättigad till studiestöd under en månad för vilken hans skattepliktiga inkomster överstiger 7 000 mark. När en högskolestuderande samtidigt ansöker om studiestöd för juni eller juli och det följande läsåret beaktas inkomsterna under sommarens stödmånader när den genomsnittliga inkomsten för höstterminen räknas ut.

19 §

Beaktande av föräldrarnas inkomster

En studerande har rätt till studiepenning och bostadstillägg till fullt belopp om föräldrarnas sammanlagda nettoförvärvs- och nettokapitalinkomster enligt 30 § inkomstskattelagen är högst 162 000 mark per år. Studiepenningen och bostadstillägget minskas med fem procent för varje helt belopp av 4 000 mark som överskrider inkomstgränsen.

Gällande lydelse

22 §

Skattepliktiga inkomster

De i 11 och 19 §§ nämnda beskattningsbara inkomsterna för den sökandes föräldrar beaktas enligt senast verkställda statsbeskattning. Om föräldrarnas ekonomiska situation väsentligt förändrats efter det att beskattningen fastställts, kan förändringarna beaktas när stöd beviljas. Om vad som avses med väsentlig förändring stadgas genom förordning.

Vad som i denna lag avses med föräldrar och syskon stadgas genom förordning.

Föreslagen lydelse

22 §

Skattepliktiga inkomster

De i 11 och 19 §§ nämnda beskattningsbara inkomsterna för den sökandes föräldrar beaktas enligt senast verkställda statsbeskattning. Sådana inkomster som föräldrarna fått utomlands jämföras med de skattepliktiga inkomster som avses i inkomstskattelagen, om motsvarande inkomst i Finland hade varit skattepliktig. Inkomster som fått utomlands beaktas till bruttolopp för tiden före ansökan om studiestöd. Om föräldrarnas ekonomiska situation väsentligt förändrats efter det att beskattningen fastställts, kan förändringarna beaktas när stöd beviljas. Genom förordning stadgas om vad som avses med väsentlig förändring och hur inkomster som fått utomlands skall utredas.

Vad som i denna lag avses med föräldrar stadgas genom förordning.

Denna lag träder i kraft den 1 augusti 1995.

De studerande i åldern 25—29 år som har beviljats vuxenstudiepenning för läsåret 1994—95, kan beviljas vuxenstudiepenning för tiden efter denna lags ikraftträdande på så sätt att den maximitid som anges i 7 § 4 mom. lagen om studiestöd inte överskrids.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.